

ne finder imidlertid, at der inden for *hvert af fagene* bør være mulighed for, at eleverne kan vælge, om de ønsker undervisning af den ene eller den anden art, og om de ønsker at gå op til en prøve, der svarer til den nuværende realeksamen, eller til en mindre krævende prøve. Denne valgfrihed mellem kurser af forskelligt indhold — forstået således, at eleverne kan *kombinere* et mindre krævende „grundkursus“ i et eller flere fag med et „udvidet kursus“ i andre — medfører nødvendigvis en opbrydning af den bestående skolestruktur. Det vil således ikke have nogen praktisk mening at dele eleverne op i 2 adskilte skoleafdelinger, karakteriseret ved hver sit undervisningsindhold, når eleverne frit skal kunne kombinere kurserne på tværs af denne opdeling.

I de fag, hvor der ikke i dag er væsentlig forskel på undervisningens indhold i de to afdelinger, og hvor der igennem de sidste 5 år har været etableret fælles undervisning for realklassernes og 8.-10. klassernes elever ved et stadig stigende antal skoler, forekommer det heller ikke hensigtsmæssigt, endsige nødvendigt, at bevare den nuværende deling af eleverne. Det gælder dansk, kristendomskundskab/religion, orienteringsfag og idræt samt de praktisk og kunstnerisk betonede fag, der på disse klassetrin foreslås gjort frivillige for eleverne.

Efter forslaget bliver folkeskolen således en *udelt skole*, hvor eleverne i princippet holdes sammen i de oprindelige klasser igennem 8.-10. skoleår, bortset alene fra de valgmuligheder, der knytter sig til de enkelte fag.

Denne generelle struktur svarer i hovedtræk til den, som blev foreslået af Folkeskolens Læseplansudvalg i det i juni 1971 fremlagte „Notat om et grundlag for gennemførelse af en reform af de grundlæggende skoleuddannelser“.

d. De afsluttende prøver.

Som allerede anført har forslagsstillerne ønsket at bevare elevernes mulighed for ved undervisningens afslutning at få deres standpunkt bedømt på en anden måde, end det kan gøres som led i det daglige arbejde, og at medtage denne bedømmelse som en art dokumentation for, hvad de har lært i skolen. Det følger allerede af valgfriheden med hensyn til den forudgående undervisnings indhold, at prøveadgangen fremtidig bør være en frivillig sag for alle elever, og at der ikke som hidtil kan opereres med et fælles bestå-kriterium for en række fag. Der bliver for så vidt ikke tale om en eksamen i traditionel forstand, men om afgangsprøver i hvert enkelt af de pågældende fag. Det forudsættes herved, at der bliver mulighed for senere i uddannelsesforløbet at sup-

plere eller forbedre de resultater, der er opnået ved prøverne i folkeskolen.

Af hensyn til de elever, der ønsker at forlade folkeskolen med undervisningspligtens ophør, foreslås det, at der som hovedregel bliver mulighed for at aflægge prøve såvel efter 9. klasse som efter 10. klasse. Dette gælder efter lovforslaget fagene dansk, regning/matematik, engelsk, tysk og fysik/kemi. For så vidt angår latin og fransk, i hvilke fag der som hidtil kun vil blive undervist på et enkelt klassetrin, bliver der mulighed for at aflægge prøve ved undervisningens afslutning, dvs. henholdsvis efter 9. klasse og efter 10. klasse. For de øvrige fags vedkommende bliver der efter forslaget ingen adgang til at aflægge (statskontrolleret) prøve.

Med hensyn til prøvernes indhold eller „niveau“ har flere muligheder været overvejet. Efter de gældende bestemmelser skelnes der mellem 4 forskellige prøveniveauer, nemlig statskontrolleret prøve efter 9. klasse, oprykningsprøve fra 2. realklasse, statskontrolleret prøve efter 10. klasse og realeksamen, idet teknisk forberedelseseksamen og udvidet teknisk forberedelseseksamen må betragtes som varianter heraf. Det er åbenbart, at det volder vanskeligheder at skelne disse prøvers kvalitet fra hinanden, ikke blot for elever, forældre og andre, der er interesserede i resultatet af prøverne, men også for dem, der skal tilrettelægge og forestå prøvernes afholdelse.

En vis forenkling af systemet kunne opnås ved at lade prøven efter „grundkursus“ på 10. klassetrin være identisk med prøven efter „udvidet kursus“ på 9. klassetrin. Herved ville man kunne imødekomme de elever, der blot behøver længere tid til at tilægge sig det stof, som prøven omfatter, ved en såkaldt tempodifferentiering af undervisningen. Denne løsning indebærer imidlertid en risiko for, at grundkurset på 10. klassetrin bliver mere teoretisk præget, end det er tilsigtet.

En anden mulighed består i at lade prøven efter 9. klassetrin være fælles for grundkursus og udvidet kursus, medens der på 10. klassetrin tilrettelægges en herfra forskellig prøve for hvert af de to kurser.

Under en sådan ordning vil det dog antagelig blive meget vanskeligt at præcisere forskellen mellem kravene i de enkelte fag ved den fælles prøve efter 9. klasse og ved prøven efter 10. classes grundkursus. Ordningen tenderer til, at prøven efter 9. klasse vil blive regnet for mindre værd, end den i virkeligheden er.

Konsekvensen af disse synspunkter er, at man ganske enkelt konstruerer ens prøver for alle elever efter 9. klasse og ved afslutningen af 10. klasse åbner mulighed for, at eleverne enten kan forbedre denne prøves resultat eller aflægge en udvidet prøve.